

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО

София 1051, ул. "Триадица" № 2

тел. 933 90 50; факс: 980 24 15

www.sacp.government.bg

e-mail: sacp@sacp.government.bg

Изх. № 02-01-4
София 20-1 2015 г.

ДО
ПРОФ. БОРИСЛАВ БОРИСОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ВЪПРОСИТЕ НА ДЕЦАТА, МЛАДЕЖТА
И СПОРТА
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
ПЛ. "КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I" № 1
СОФИЯ

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейните помощи за деца, № 454-01-11, внесен от Волен Сидеров и група народни представители и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейните помощи за деца, № 454-01-49, внесен от Стефан Кенов и група народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БОРИСОВ,

Във връзка с постъпили за становище в Държавната агенция за закрила на детето законопроекти за изменение и допълнение на Закона за семейните помощи за деца и мотивите към него, правя следните бележки:

I. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейните помощи и деца, № 454-01-11

Предоставянето на семейни помощи за деца чрез директни плащания или социални инвестиции при определени в нормативен акт условия е форма на социална закрила и подкрепа от страна на държавата по отношение на социално уязвими семейства, които имат доходи до установените граници и изпитват затруднения при отглеждането на децата си. Тази закрила е израз на грижата и отговорността на държавата за децата и семействата, регламентирана в чл.47 на Конституцията на Република България. Отново в Конституцията е регламентирано равенството на всички български граждани пред закона, от което следва и равенството при кандидатстване и

предоставяне на семейни помощи. Подкрепящата роля на държавата е изрично регламентирана и в чл. 27, т. 3 на Конвенцията на ООН за правата на детето, който прогласява: „3. Държавите - страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия и в рамките на своите възможности предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ и програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището.”

В Закона за семейните помощи за деца са регламентирани три основни групи помощи - за бременност, раждане и отглеждане на дете, като в него са определени и условията за отпускането им. Законът е насочен към подкрепа на децата и осигуряване на базисните им потребности в случаите, в които родителите са затруднени сами да се справят с тази отговорност.

Предлаганата промяна за включване в закона на възрастов критерий по отношение на родителите, като предпоставка за отпускане на семейни помощи за деца, би довела до неравнопоставеност и дискриминация по отношение на закрилата на тази група деца, чиито родители не са навършили 18-годишна възраст, въпреки че те се нуждаят от финансова или материална подкрепа. Това би довело до още по-ярко изразена социална изолация на тези деца и би поставило в риск живота и здравето им. Грижата на държавата е дължима по отношение на всички нуждаещи се деца, за които законът е предвидил възможност да бъдат подкрепени при определени условия.

Проблемът с ранните раждания през последните години наистина се задълбочи, но не можем да пренебрегнем факта, че тази тенденция не се наблюдава само в малцинствените общности. Първопричината за създалата се ситуация се корени не в целенасочена злоупотреба със социалните фондове на държавата, а в редица други източници: етнокултурни разбирания и социално изключване на маргинализираните общности; ранното отпадане от образователната система; ниската здравна култура; разрушените семейни връзки и занижената роля на семейството при възпитанието и формиране на личностните качества на подрастващите.

Предвид всичко изброено по-горе, изразявам убеждението си, че ако институциите и обществото като цяло насочат усилията си в посока създаване на позитивни модели на поведение и изпращане на послания към децата по интересни и достъпни за тях информационни канали, ще установим много по-добър ефект, отколкото ако се насочим към ограничителни и рестриктивни режими. Необходимо е децата да бъдат задържани в училище чрез интересни и разбираеми учебни програми, поднесени по съвременен начин от мотивирани и висококвалифицирани учители. Важно е тези учебни програми да дават основната общотеоретична подготовка и да обучават в умения за справяне с практически задачи и предизвикателства. Здравната култура у подрастващите може да се повиши само след адаптиране на програмите за здравно образование и поднасянето им пред детската аудитория по начин, който ще привлече интереса и любопитството им. Предвид обстоятелството, че родителите носят основната отговорност и грижа за отглеждането и възпитанието на детето, те също следва да бъдат във фокуса на една целенасочена кампания за създаване на обществени нагласи в подкрепа на семейните ценности и връзки, както и за засилване на ролята на родителя в живота на детето му до достигане на пълнолетие.

По отношение на социалното включване на маргинализираните общности в България следва да се посочи, че те могат да бъдат интегрирани в нашето общество чрез посочените по-горе мерки и при съобразяване на етнокултурните им специфики. В тази посока са приети национални стратегически документи и планове, в които са

заложен редица мерки и дейности за преодоляване на социалната изолация на малцинствените групи и ангажиране на отговорността им в тези процеси.

II. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейните помощи за деца, № 454-01-49

Направеното предложение за законодателна промяна в посока предоставяне на месечни помощи за отглеждане на дете по чл.7 от Закона за семейните помощи за деца за всички български деца по своята същност е изцяло в интерес на децата. Държавната агенция за закрила на детето би приветствала подобно законодателно решение. Тази мярка следва да бъде законодателно закрепена и след оценка на финансовия ефект и възможностите на държавния бюджет да я обезпечи, което попада изцяло в компетентността на Министерство на финансите.

В заключение бих искала да отбележа, че Държавната агенция за закрила на детето /ДАЗД/ принципно подкрепя идеята за ревизия и преуреждане на някои положения в Закона за семейните помощи за деца, защото актуалната ситуация показва, че нормативната уредба има своите несъвършенства поради динамиката в обществените отношения и в този смисъл следва да бъде даден адекватен отговор на новите предизвикателства.

С уважение,

**ЕВА ЖЕЧЕВ
ПРЕДСЕДА**

